Lieta Nr.A420683110
A00548-12/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2012.gada 31.janvārī
Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Juškeviča,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *V.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.K.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes 2010.gada 9.jūnija lēmuma Nr.D57/11-35/108095438 (administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.D57 108095438) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 2.jūnijā tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.D57 108095438 (turpmāk – Protokollēmums) par to, ka transportlīdzeklis BMW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, ir novietots stāvēšanai brauktuvju krustošanas vietā Kaļķu ielā 2, Rīgā, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 135.6.punktu.

Protokollēmumā secināts, ka par pārkāpumu ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā, un transportlīdzekļa vadītājam, kurš neatradās pārkāpuma izdarīšanas vietā, uzlikts naudas sods Ls 30 apmērā.

Izskatot *V.K.* sūdzību, Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes priekšnieks ar 2010.gada 9.jūnija lēmumu Nr.D57/11-35/108095438 (turpmāk – Lēmums) apstrīdēto Protokollēmumu atstāja negrozītu.

[2] 2010.gada 2.jūlijā Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemts *V.K.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai regulē CSN 11.sadaļas 128.-137.punkti, kuros ir noteikti vispārīgie transportlīdzekļu stāvēšanas noteikumi. Tai pat laikā transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai regulē arī CSN 155.punkts, kurš nosaka transportlīdzekļu stāvēšanas noteikumus speciālajā teritorijā, kura ir apzīmēta ar 528.ceļa zīmi „Dzīvojamā zona".

Tātad, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai teritorijā, kura ir apzīmēta ar 528.ceļa zīmi, ir jāvadās no CSN 155.punkta, jo konkrētajā gadījumā šī ir speciālā tiesību norma attiecībā pret CSN 128.-137.punktiem, kas ir vispārīgās tiesību normas.

[2.2] Pieteicējs paskaidro, ka 2010.gada 2.jūnijā viņš novietoja transportlīdzekli stāvēšanai atbilstoši CSN 155.punktam teritorijā, kas apzīmēta ar 528.ceļa zīmi. Transportlīdzeklis tika novietots vietā, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. Garām novietotajam transportlīdzeklim varēja brīvi pārvietoties citi transportlīdzekļi, tāpat netika traucēts pārvietoties ne gājējiem, ne velosipēdistiem. Uz norādīto ceļa posmu neattiecas ceļa zīmes, kas aizliegtu vai ierobežotu transportlīdzekļu apstāšanos vai stāvēšanu, turklāt transportlīdzeklis netraucēja brīvi pārredzēt krustojumu. Pieteicējs uzskata, ka transportlīdzeklis bija novietots atbilstoši CSN 128.-137.punktiem un

CSN 155.punktam.

[2.3] Līdzīgas situācijas jau iepriekš vērtējusi gan policija, gan tiesa, atzīstot, ka lēmums par administratīvā soda piemērošanu ir atceļams, ja, piemērojot atbildību saskaņā ar CSN 135.6.punktu, policijas darbinieks nebija ņēmis vērā CSN 155.punktu (Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 1.oktobra lēmums Nr.3473 un 2010.gada 12.aprīļa lēmums Nr.1979, Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 4.decembra spriedums lietā Nr.A42533908). Pieteicējs norāda, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 6.pantam, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestādei un tiesai ir jāpieņem vienādi lēmumi.

[3] Rīgas domes Rīgas pašvaldības policija (turpmāk arī – atbildētāja) tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[4] Uz tiesas sēdi atbildētāja pārstāvis neieradās. Tiesā 2012.gada 26.janvārī saņemts atbildētāja pārstāvja lūgums izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes (*lietas 60.lapa*).

Tiesa atzina, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes.

Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja un sniedza paskaidrojumu, balstoties uz pieteikumā minētajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, novērtējusi administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Tiesa lietā konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[6.1] 2010.gada 2.jūnijā tika sastādīts Protokollēmums par to, ka pieteicēja transportlīdzeklis BMW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* ir novietots stāvēšanai brauktuvju krustošanas vietā Kaļķu ielā 2, Rīgā, pārkāpjot CSN 135.6.punktu, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.[10] panta piektās daļas 8.punktā *(lietas 34.lapa).*

[6.2] 2010.gada 4.jūnijā pieteicējs iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu, kurā norādīja, ka policijas darbinieks nepareizi ir piemērojis tiesību normas, jo izskatāmajā gadījumā bija jāvadās no CSN 155.punkta, kas ir uzskatāms par speciālo tiesību normu attiecībā pret CSN 128.-137.punktiem, kas ir vispārējās tiesību normas. Transportlīdzeklis bija novietots vietā, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos un citu transportlīdzekļu braukšanu *(37.-38.lapa).*

[6.3] Izskatot pieteicēja sūdzību, Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes priekšnieks ar 2010.gada 9.jūnija lēmumu Nr.D57/11-35/108095438 apstrīdēto Protokollēmumu atstāja negrozītu *(lietas 31.-32.lapa).*

[6.4] Lietā atrodas notikuma vietas fotokopijas, kurās redzama automašīna un tās novietošanas stāvēšanai veids un vieta *(lietas 35.lapa).*

[7] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[10] panta piektās daļas 8.punktā minēto administratīvo pārkāpumu, piemērojot viņam naudas sodu 30 latu apmērā. Ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par CSN 135.6.punkta prasību neievērošanu.

Saskaņā ar CSN 135.6.punktu ir aizliegts apstāties brauktuvju krustošanās vietā un tuvāk par 5 m no šķērsojamās vai šķērsotās brauktuves malas, izņemot apstāšanos un stāvēšanu pretim sānceļam trīsvirzienu krustojumā, kur ir nepārtraukta 920. vai 921.ceļa apzīmējuma līnija vai sadalošā josla. Šajā apakšpunktā minētās prasības neattiecas uz vietām,

kur uz brauktuves izbrauc no blakusteritorijas (pagalma, stāvvietas, degvielas uzpildes stacijas, uzņēmuma u.tml.).

Lietā ir strīds, vai vieta, kur pieteicējs bija novietojis automašīnu stāvēšanai, ir Kaļķu ielas brauktuve un tā atradās Kaļķu un Kungu ielu brauktuvju krustošanās vietā. Tāpat lietā ir strīds, vai konkrētajā vietā stāvēšanas noteikumus reglamentē CSN 13.nodaļa – ceļu satiksme dzīvojamās zonās, vai vispārīgie noteikumi, tai skaitā 135.6.punkts, par stāvēšanas aizliegumu.

[8] Izvērtējot Protokollēmumu un fotokopijas, kā arī izmantojot internetā pieejamo ielu plānojumu *(www.rigis.lv)* tiesa secina, ka pieteicēja transportlīdzeklis acīmredzami novietots Kaļķu ielas un Kungu ielas krustojuma robežās, neievērojot CSN 135.6.apakšpunkta prasības, kas paredz, ka aizliegts stāvēt un apstāties brauktuvju krustošanās vietā un tuvāk par 5 metriem no šķērsojamās vai šķērsotās brauktuves malas, līdz ar to lietā pilnībā ir pierādīta pieteicēja vaina LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 8.punktā noteiktajā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja viedokli, ka transportlīdzeklis neatrodas brauktuvju krustošanās vietā. Krustojums ir norobežots ar iedomātām līnijām, kas savieno brauktuves pretējo malu noapaļojuma sākumu. No fotokopijām ir acīmredzams, ka transportlīdzeklis atrodas iedomāto līniju robežā, proti, šajā robežā atrodas transportlīdzekļa aizmugures daļa.

[9] Pieteicējs norāda, ka transportlīdzekli novietojis stāvēšanai dzīvojamā zonā, tāpēc uz pārkāpumiem dzīvojamā zonā piemērojams speciālais regulējums.

Tiesu judikatūrā atzīts, ka teritorijā, kas apzīmēta ar 528.ceļa zīmi „Dzīvojamā zona", attiecībā uz transportlīdzekļu apstāšanos un stāvēšanu darbojas gan CSN 11.nodaļā noteiktās prasības, gan papildus arī šo noteikumu 13.nodaļas 155.punktā noteiktās prasības *(sk., piemēram, Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 1.jūnija sprieduma lietā Nr.A42941909 4.6-4.8 un 8.punktu, 2011.gada 26.augusta sprieduma lietā Nr.A42745208 13.-15.punktu, 2011.gada 2.decembra sprieduma lietā Nr.A42741509 11.punktu).*

Iepriekš norādītajos spriedumos Administratīvā apgabaltiesa ir vērtējusi, vai dzīvojamās zonās attiecībā uz transportlīdzekļu apstāšanos un stāvēšanu darbojas arī CSN 11.nodaļā noteiktās prasības, vai tikai šo noteikumu 155.punktā noteiktais. Administratīvā apgabaltiesa analizēja 1968.gada 8.novembra Vīnē pieņemto Konvenciju par ceļu satiksmi (turpmāk arī – Konvencija) un 1971.gada 1.maijā Ženēvā parakstītu Eiropas nolīgumu (turpmāk arī – Nolīgums), kas papildina Konvenciju, atzīstot, ka CSN pēc būtības jāatbilst Konvencijas II nodaļai un tie nekādā ziņā nedrīkst būt pretrunā ar Konvencijā noteikto un secinot, ka Konvencijas 23.panta prasības attiecas arī uz teritorijām, kuras apzīmētas kā dzīvojamās zonas, tad arī CSN 11.nodaļa attiecas uz dzīvojamām zonām. Apgabaltiesa secināja, ka CSN 155.punkts, ņemot vērā šo noteikumu 153.punktā noteikto dzīvojamās zonas būtību, ka šajā zonā gājējiem un velosipēdu vadītājiem atļauts pārvietoties pa ietvēm un pa brauktuvi visā tās platumā, ir atzīstams par papildus nosacījumu vispārīgām apstāšanās un stāvēšanas prasībām (CSN 11.nodaļa), nevis kā vispārīgo prasību izslēdzošs nosacījums. Tādējādi dzīvojamās zonās ir jāievēro gan vispārīgie CSN 11.nodaļā noteiktie stāvēšanas un apstāšanās noteikumi, gan papildus arī CSN 155.punktā noteiktais.

Tāpat apgabaltiesa secināja, ja CSN 155.punkts būtu jāuzskata par speciālo tiesību normu, kas izslēdz vispārīgās CSN 11.nodaļā noteiktās tiesību normas, tad, pirmkārt, tas būtu pretrunā ar Konvencijas 23.pantā „Apstāšanās un stāvēšana" noteiktajām obligātajām prasībām, kurām līgumslēdzējas puses nedrīkst paredzēt izņēmumus. Otrkārt, šāda situācija būtu pretrunā ar dzīvojamo zonu noteikšanas mērķi – nodrošināt kā prioritārus satiksmes dalībniekus gājējus un velosipēdistus, paredzot papildus tiesības tieši viņiem, nevis pārējiem transportlīdzekļiem. Treškārt, tas, apgabaltiesas ieskatā, novestu pie nepieļaujamas situācijas, kad transportlīdzekļu vadītājs transportlīdzekli varētu atstāt jebkurā vietā, kur tas netraucē

gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu, tostarp, neievērojot arī 326.ceļa zīmes „Apstāties aizliegts" (*135.11.apakšpunkts*), 327.ceļa zīmes „Stāvēt aizliegts", 328.ceļa zīmes „Nepāra datumos stāvēt aizliegts", 329.ceļa zīmes „Pāra datumos stāvēt aizliegts", 522.ceļa zīmes „Stāvēšanas aizlieguma zona" *(136.3.apakšpunkts*), 920.ceļa apzīmējuma „Nepārtraukta līnija", 943.ceļa apzīmējuma „Nepārtraukta dzeltena līnija uz brauktuves malas vai apmales", 947.ceļa apzīmējuma „Nepārtraukta dzeltena līnija" (*135.12.apakšpunkts*), 944.ceļa apzīmējuma „Pārtraukta dzeltena līnija uz brauktuves malas vai apmales" un 945.ceļa apzīmējuma „Vieta, kur aizliegts stāvēt transportlīdzekļiem" (*136.4.apakšpunkts*), kā arī citas Ceļu satiksmes noteikumu 11.nodaļā noteiktās prasības. Ceturtkārt, neievērojot 326., 327., 328., 329. un 522.ceļa zīmi, kā arī 920., 943., 944., 945. un 947.ceļa apzīmējumus, ceļu satiksmes dalībnieks nepildītu savus Ceļu satiksmes noteikumu 4.punktā noteiktos pienākumus – ievērot ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības. Apgabaltiesa secināja, ka teritorijās, kas apzīmētas ar 528.ceļa zīmi „Dzīvojamā zona", attiecībā uz transportlīdzekļu apstāšanos un stāvēšanu darbojas gan Ceļu satiksmes noteikumu 11.nodaļā noteiktās prasības, gan papildus arī šo noteikumu 13.nodaļas 155.punktā noteiktās prasības (*sk.,piem., Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 26.augusta sprieduma lietā Nr.A42745208 13.-15.punktu*).

Ņemot vērā iepriekš minēto secināms, ka CSN 155.punkta prasības jāvērtē kopsakarā ar CSN 135.6.punkta prasībām. Proti, no lietas redzams, ka transportlīdzeklis nav novietots tam speciāli paredzētā stāvvietā, un no iesniegtajām fotokopijām ir redzams, ka transportlīdzeklis traucē gan gājējiem, gan citiem transportlīdzekļiem. Ņemot vērā CSN 135.6.punkta regulējumu, secināms, ka likumdevējs jau ir paredzējis, ka stāvēšanai novietotais transportlīdzeklis gājējiem un citiem transportlīdzekļiem netraucēs tad, ja tas nebūs novietots brauktuvju krustošanās vietā un 5 m tālāk no šķērsojamās brauktuves malas.

Minēto normu mērķis ir satiksmes drošības nodrošināšana. Transportlīdzekļi, kas novietoti tieši pie brauktuvju krustošanās vietas, traucē pārējo autovadītāju iespējas pārredzēt krustojumu un veikt nogriešanās manevrus, kā arī traucē gājējiem šķērsot krustojumu. Līdz ar to tiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja viedokli, ka transportlīdzeklis nav traucējis gājējiem vai citiem transportlīdzekļiem.

[10] Pieteicējs vērsa tiesas uzmanību uz Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 4.decembra spriedumu lietā Nr.A42533908 un 2009.gada 30.marta spriedumu lietā Nr.A42570607.

Tiesa konstatē, ka administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A42533908 tiesa atcēla Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas lēmumu, jo transportlīdzeklis nebija novietots stāvēšanai uz ceļa, bet gan dzīvojamās zonas zālājā. Tiesas ieskatā administratīvās lietas Nr.A42533908 faktiskie apstākļi nav salīdzināmi ar izskatāmo gadījumu.

Tāpat tiesa konstatē, ka administratīvajā lietā Nr.A42570607 Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 26.februāra spriedumu atcēla Daugavpils pašvaldības policijas priekšnieka lēmumu, atzīstot, ka ceļu satiksmi, kas ietver arī stāvēšanas nosacījumus, dzīvojamā zonā nosaka CSN 13.nodaļa. Administratīvā apgabaltiesa uzskatīja, ka, novietojot transportlīdzekli daudzdzīvokļu namu pagalmā, atbildētājam bija jāvērtē, vai pieteicēja ir ievērojusi CSN 155. un 158.punktu, nevis CSN 135.4.punkta pārkāpumu.

Tiesa konstatē, ka Administratīvās apgabaltiesas secinājumi lietā Nr.A42570607 ir pretrunā ar Administratīvās apgabaltiesas secinājumiem vēlāk izskatītās lietās Nr.A42941909, Nr. A42745208 un Nr.A42741509, tomēr tas nevar ietekmēt izskatāmo gadījumu pēc būtības.

Tiesa norāda, ka Administratīvā apgabaltiesa 2010.gada 26.februāra spriedumā lietā Nr.A42570607 nav vērtējusi CSN noteikumus kopsakarā ar Konvenciju un Nolīgumu.

Tiesa, izvērtējot lietas materiālus un aktuālo tiesu praksi, secina, ka izskatāmajā lietā piemērojamas Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 1.jūnija sprieduma lietā Nr.A42941909, 2011.gada 26.augusta sprieduma lietā Nr.A42745208 un 2011.gada 2.decembra sprieduma lietā Nr.A42741509 ietvertās atziņas.

Papildus tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā nav nozīmes arī pieteicēja norādītajam, ka Valsts policija ar 2009.gada 1.oktobra lēmumu Nr.3473 un 2010.gada 12.aprīļa lēmumu Nr.1979 atcēla sastādīto protokollēmumu, konstatējot, ka uz Vecrīgu attiecas CSN 155.punkta regulējums, bet policijas darbinieks nav izvērtējis, vai transportlīdzeklis traucēja gājējiem vai citiem transportlīdzekļiem. Tiesa piekrīt, ka atbilstoši vienlīdzības principam iestādei, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, ir jāpieņem vienādi lēmumi. Tomēr konkrētajā gadījumā priekšroka dodama tiesiskuma principam.

[11] Saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Konkrētajā gadījumā par 149.^{10}panta piektās daļas 8.punktā paredzēto pārkāpumu noteiktā sankcija ir administratīvais naudas sods trīsdesmit latu apmērā, līdz ar to iestādei uzliekot minēto sodu šajā gadījumā nav nepieciešams vērtēt LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus. Tas nozīmē, ka ne iestāde, ne arī tiesa nevar noteikt citu soda apmēru, ja administratīvais pārkāpums ir konstatēts un ir pamats personu saukt pie administratīvās atbildības.

[12] Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka pārsūdzētais Lēmums atstājams negrozīts, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes 2010.gada 9.jūnija lēmumu Nr.D57/11-35/108095438 (administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.D57 108095438), bet *V.K.* pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Juškeviča